

Dağların Ardı

Abdülkadir HAYBER

Ankara'ya gelip de Ulus'u görmemek olmaz elbet. Biz üç arkadaş Ulus'a neden gitmiştik, şimdi bilmiyorum. Merkezde, Heykel'in altından geçen büyük caddede karşılaştık onunla. Onlarla, demek daha doğru olurdu. Çünkü yalnız değildi. Kaç kişi olduklarını ve kim olduklarını bilmiyorsam da neden Ulus'ta olduklarını hemen anlamıştım.

Adı Sevim ya da Sevgi'ydi. Oyundan sonra adı unutulmuş ve Sultan olmuştu. Arkadaşları, öğretmenleri ona hep Sultan diyorlardı. Şimdi ben de Sultan diyeceğim.

Sultan beklemediği bir yerde, yazın sıcak bir gününde, öğleden sonra Ulus'ta üç öğretmeniyle birden karşılaşıncı ne yapacağını şaşardı. El öpmek istedi, şaşkınlıkla beceremedi. Sağ ol, dedi yaşı büyükçe olan öğretmenlerden biri. Biz de öyle dedik. Sultan dağılmıştı. Yanındaki kadının koluna tutundu, biraz arkasına çekilir gibi oldu. Bileğindeki altın bilezikleri saklamak istediye de yapamadı. Haydi bekletmeyelim sizi; iyi günler, dedi büyükçe olanımız ve yürüdük. O an göz göze geldim Sultan'la. Gözleri bulutluydu. Ben o bulutların serpintilerine yabancı değildim.

Okulunuz şehrin girişinde, güzel bir yerdeydi. Önceleri şehrin içinde bir yerdeymiş. Buraya sen gelmeden önce taşınmış. Arada bir sizden büyüklerden duyardınız. Siz de zaman zaman keşke, diyordunuz; keşke eski yerinde olsaydı, diyordunuz.

Siz yatılıydınız ve kalabalıktınız. Okulunuzun önünden arabayla geçerek size caka satanlar olurdu akşama doğru. Uzaktan uzağa da olsa hoşlanırdunuz bundan. Seninki geçti, diyerek takıldığınız arkadaşlarınız olurdu. İzin günlerinde şehrin merkezinde karşılaşmalar, dönüp dönüp bakışmalar daha siz okula gelmeden dillerde dolaşmaya başlardı.

Evet, sen de yatılı okuyordun. Dersler bittikten sonra okuldan ayrılarak evlerine gitmek için şehrin kalabalığına karışanlara özenenleriniz olurdu. Sen öyle değildin. Çarşıya çıkmayı bile istemezdin. İstemezdin çünkü...

Bunda sen yalnız değildin. Senin gibi olanlar da vardı. Senin de, sizin de anlatacaklarınız vardı. Okulun yatakhanesinden uzaklara bakar dururdunuz. Arka tarafa bakardınız, öne bakardınız; ovaların ötesinde yükselen karlı dağları görürdünüz. Bahar yok gibiydi sizin için.

Sen arkadaki karlı dağların ardından gelmiştin. Senin bu okulu kazandığını öğrenince nasıl sevinmişti annen, baban, kardeşlerin... Sen sevinmeyi unutmuştun onların yanında. Onlara bakıp durmuştun. Şaşkındın. Gerçekten kazandım mı, diye kendi kendine sorup durmuştun. Kızım, demişti annen; okusun, demişti baban.

Sen sonraları sık sık hatırladın katılamadığın o ilk günün sevincini. Eve her dönüşünde bir başka türlü anlatırlardı sana. Her seferinde yine kızım, diyordu annen; okusun, diyordu baban ve ardından beklentiler sıraya giriyordu. Başını yastığa koyar koymaz bunlar karşına dikiliyorlar ve sen doğru dürüst uyuyamıyordun.

Sen bunları düşünürken oyunla değişivermişti dünyanın.

Okulda sahnelenen bir oyunda Sultan rolünü verdiler sana ve Sultan oldun. Sonra adın unutulur gibi oldu. Sen de benimsedin bunu. Sultan, diye çağırıyordu arkadaşların. Ancak okulun müdürü...

Müdür okulunuza geldiğinde sen son sınıftaydın. O da sana Sultan diyordu. Sen Sultanımızsın, demişti bir gün söz arasında sana. Sonraları birtakım sebeplerle ikide bir çağırıyordu seni.

Gençti müdür, yakışıklıydı size göre. Onu siz beğeniyordunuz. Hatta sen daha çok beğenmeye başladın. Sen ve sizden biri kapısını çaldığında gözündeki gözlüğü çıkararak saklıyordu o. Kumraldan çok sarıya yakın eksiksiz saçlarının düzgün taranışı, ablak yüzü ve yeşil gözleriyle seni o bunalıma düştüğü, günlerde etkilemişti.

Müdürün genç karısı oldukça güzeldi. Siz onun güzelliğini sürekli konuşuyordunuz. Ne var ki onun gönlüne bir başkası girmişti. Belki eskiden beri gönlündeki oydu. Kaç kere müdürü bırakarak gittiğini siz de, sen de öğrendin. Müdürün karısı bir gün akşama doğru gelerek okuldan dönen çocuğunu kaçırarak istemişti. Size caka satanların gelip geçtiği yolda, sizin önünüzde cingar çıkarmıştı. Bunu sizin dışınızda yoldan geçmekte olanlar da görmüşlerdi. Sen bunu biliyordun.

Müdür karısını kötülüyor, abi yanındaki adam kırığıydı onun, diyordu. Siz onun bu sözünü yadırgıyordunuz. Olup bitenleri ona bir türlü yakıştıramıyordunuz.

Sonra seni odasına daha sık çağırmaya başlamıştı. Senden birtakım bilgiler aldığını söylüyordu. Seninle görüşebilmek için, senden başka birkaç arkadaşını daha çağırdığı oluyordu. Bunu sen de biliyordun. Arkadaşların seni uyardılarsa da aldırmadın. Bir seferinde yine Sultanımız, demişti sana şakaya getirerek. Sen gülümsemiştin. O karısını anlatmıştı sana. Geçinemediklerini, ayrılacaklarını söylemişti. Bunları sana söylüyorum çünkü sen Sultansın, demişti. Yine gülümsemiştin. Yeşil gözlerini üzerine dikmiş ve sana, benim Sultanım olur musun, demişti. Sen bunu bekliyordun aslında. Yine de duyunca etkilendin. Kızardın ve başını önüne eğdin. Tamam, dedi; anladım, dedi o ve seni gönderdi.

Sen yürümüyordun. Kanatlanmıştın.

Lamia Hanım seninle konuştu, aldırmadın. Dağların ardını unuttu verdin. Annenin elinin değdiği kumral saçlarının örgüleri çözülmüştü.

İşte ben o zaman konuşmuştum seninle. Ben de bir akşam çağırıştım seni. Lamia Hanım seninle konuştuğu için anlamış olmalıydın neden çağırdığımı.

Sen geldin. Sana ne söylediğimi şimdi hatırlamıyorum. Ancak şunu şimdiki gibi biliyorum. Sanırım biraz sertçe; bundan sonra müdür ya da bir başkası... Kim olursa olsun; çağırırsa gitmeyeceksin, demiştim. Yalnız ben çağırırsam geleceksin, demiştim.

Öne eğdiğin başını kaldıramıyordun. Anladın mı, demiştim. Hadi şimdi çık git, demiştim.

Sen başın önünde çıkıp gitmiştin. Kızaran yüzünü görmüştüm. Başın önüne düşmüştü. Gözlerini görememiştim. Sanırım şimşekler çakıyordu gözlerinde. Doğru yatakhaneye, demiştim sana.

Sen neler düşünmüştün, bilmiyorum. Belki de beni kısıkanıyor, bende gözü var, demiştin. Bilmiyorum. Ama daha o akşam müdürün odasına gittiğini biliyorum. O mu seni çağırdı yoksa sen mi ona şikâyete gittin? Bunu da bilmiyorum.

Sen de büsbütün haksız sayılmazdın aslında. Gençtin, güzeldin. Okulunuzun öğretmenleri ile evlenen arkadaşlarınız olmuştu. O yıl okulunuzda bekâr yedi sekiz öğretmen vardı. Sizler onlarla ilgileniyordunuz. Ama sen...

O akşam mıydı yoksa bir gün sonra mıydı? Bunu da iyi hatırlamıyorum şimdi. Müdür okulla ilgili bir konuyu görüşmek istediğini bildiren bir not ile beni okula çağırıştı. Bunu bekliyordum. Konu belliydi. Gitmek zorunda değildim ama gitmiştim.

Ben okula geldiğimde sen yine müdürün odasından çıkıyordun. İşte o akşam, bugünkü gibi yine bir an göz göze gelmiştik. Gözlerin yine bulutluydu. Sen yine başın önünde konuşmadan uzaklaştın ve ben müdürün odasına girdim.

Ben iyi akşamlar, dedim mi? Demiş olmalıyım. Müdür ayaktaydı. O bana iyi akşamlar, demiş miydi? Demiş olmalı. Bunları bilmiyorum.

—Öbür odaya geçelim, diyerek iç içe olan bitişikteki odaya doğru yürümüştü.

—Geçelim, demiştim.

Bu odanın kapısı kilitliydi ve dışarıdan açılmıyordu. Dışarıda, kapının üzerinde ışıklı bir girilmez yazısı vardı ve yanıyordu. Uzun masanın bir başına oturdu ve bana yandaki sandalyeyi gösterdi.

—Şöyle oturun, dedi.

—Hayır, dedim.

Masanın öbür başına geçtim. Çantamı masanın üzerine koydum. Bir elim çantanın içindeydi.

—Seninle açık konuşalım, dedi.

—Açık konuşalım Müdür Bey. O zaman önce yaktığınız şu girilmez yazısını söndürün.

—Söndürürüm.

—Şimdi buyurun. İdareci olmadığımı göre bu saatte konuşmamız resmî olamaz.

—Değil, resmî değil evet. Ben bu okulun müdürüyüm ve sen de öğretmenisin. Okul hepimizin. Okulun selameti için önceleri olduğu gibi bana dostça yardımcı olmanı bekliyorum.

Okulun selameti için senin hemen bu gece buradan ayrılıp gitmen gerekir, diyemedim.

—Müdür sizsiniz. Okulun selameti hepimizi ilgilendirir ama önce sizi...

—Müdür benim ama sen durumu biliyorsun. Ne yapmam gerekse yapmaya hazırım. Lütfen!..

Onun bunları inanarak söylemediğinden emindim. Fakat bakışları onun bir kör kuyunun içine yuvarlanmış olduğunu gösteriyordu.

—Peki Müdür Bey; sorduğunuz için söyleyeceğim. Bir daha bu kızı çağır-
mayacaksınız ve hiçbir şekilde konuşmayacaksınız.

Ablak yüzü değişmişti.

—Tamam ama sen de çağırmayacaksın, sen de konuşmayacaksın.

—Ben çağırırım ve konuşurum.

—....

—Bunda anlaştık mı?

—Tamam. Anlaştık.

Az önce sen, diyen sesi kaybolmuştu ve karşısında oturan yarı yaşındaki
öğretmene cılız bir sesle tamam, demişti.

—Sonra, şu kapının üzerindeki girilmez yazılı olan ışıklı yazıyı kaldırma-
lısınız.

—Kolay abi, hemen şimdi.

—Şimdi olmaz. Bir iki gün içinde, uygun bir sebeple... Oturduğumuz bu
odanın kapısını açacaksın. Okulda girilmesi yasak kilitli yer olmamalı. Burayı
yardımcılarınızdan birine vermelisiniz.

—Doğru söylüyorsun. Hemen yarın... Kime vereyim?

—Onu siz bilirsiniz.

Sonra uzun uzun konuşmuştuk. Keşke bunları bana daha önce söylesey-
din, diyordu. Bir gün sonra sabahleyin kahve içmek için sözleşerek dostça ay-
rılmıştık.

Müdür sözünde durmuş ve söylediklerimi yerine getirmişti. Olur olmaz
zamanda ve yerde benimle bir arada görünmeye özen gösteriyordu.

Sonrasını bütün öğrenciler gibi sen de görmüştün. Sekiz on gün sonra
müdürün karısı hastanede yatıyor, haberi yayılmıştı. Çok geçmeden karısıyla
birlikte, özellikle sizin görmenez için okul çevresinde sık sık görünmeye
başlamıştı. Baharla birlikte sizin ve senin önünde sanki balayına çıkmışlardı.

O gün siz nişan alışverişi için gelmiştiniz Ankara'ya. Yanında nişanlın ve
ikinizin yakınları vardı. Onlara bizden söz ettin sanırım. Gözlerindeki bulutla-
rın yaz sığağında gönlünü serinlettiğini bilmek isterdim. Ne dersin?